

ปัญหามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าชื่อเพื่อเรียกประชุมผู้ถือหุ้น
ภายใต้ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

The Problems with legal measures related to jointly signed to call a shareholder meeting
under the Public Limited Companies Act B.E.2535 (Via electronic media)

ธนกร นิลเพชร¹ และ ประพันธ์พงษ์ ขำอ่อน²

¹หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, Ultraman_47@hotmail.com

²คณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, Prapanpong_kuh@utcc.ac.th

บทคัดย่อ

บริษัทมหาชนจำกัด ผู้ถือหุ้นสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินการผ่านทางการประชุมผู้ถือหุ้นเท่านั้น โดยภายใต้ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 กำหนดให้การจัดให้มีการประชุมต้องเป็นการจัดให้มีการประชุมในสถานที่ที่กำหนด และต้องมีจำนวนผู้เข้าร่วมการประชุมตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นเมื่อเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดสิทธิผู้ถือหุ้น รัฐจึงมีการประกาศกฎหมายเพื่อรับรองการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่จากบทกฎหมายที่มีอยู่ยังคงพบช่องว่างทางกฎหมายหลายประการ เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ พบว่าประเทศออสเตรเลียการลงนามในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุม รวมถึงการประชุมให้สามารถกระทำผ่านทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ได้ หรือสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ถึงแม้ว่าไม่ได้มีการกำหนดแพลตฟอร์มกลางสำหรับควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่แพลตฟอร์มออนไลน์ทั้งหมดต้องมีตราประทับและการปกป้องข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้มีแนวทางในการนำแพลตฟอร์มดิจิทัลระดับชาติสำหรับการประชุมเสมือนจริง เพื่อใช้สำหรับหน่วยงานของรัฐ องค์กร ธุรกิจ รวมทั้งบุคคลทั่วไป หรือแม้กระทั่งในกฎหมายไทยในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ เห็นควรให้มีการแก้ไขบทกฎหมายให้ผู้ถือหุ้น สามารถทำหนังสือเชิญชวนผู้ถือหุ้น และสามารถเข้าชื่อกันผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อรักษาสិทธิของผู้ถือหุ้น รวมทั้งแพลตฟอร์มสำหรับควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรได้รับการรับรองและควบคุมโดยตรงจาก สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เท่านั้น เพื่อให้สามารถควบคุม ตรวจสอบระบบได้ง่าย และน่าเชื่อถือ

คำสำคัญ: การประชุมผู้ถือหุ้น, บริษัทมหาชนจำกัด, สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ABSTRACT

In a public limited company, shareholders can participate in the running of the business only through shareholder meetings. Under the Public Limited Companies Act B.E. 2535, a meeting must be held at a specified location and must have the number of attendees required by law. Therefore, when the COVID-19 outbreak occurred, it directly affected the shareholder meeting. In order not to violate the rights of shareholders. The government therefore announced a law to recognize meetings via electronic media. But from the existing law, there are still many legal gaps. Compared to foreign legislation, it has been found that in Australia signing documents related to meetings, including meetings, can be done via electronic form. In the Federal Republic of Germany, a central platform for regulating electronic meetings has not been established. However, all online platforms must have the seals and data protections required by law. In the Socialist Republic of Vietnam, there are plans to launch a national digital platform for virtual meetings. For use by government agencies, organizations, businesses, and the public or even in Thai law in signing a proposal for a law Voters can be invited through electronic media. Agreed that the law should be amended so shareholders can make a book for invite shareholders and can jointly be signed via electronic media in calling a shareholder meeting. To preserve the rights of shareholders Including a platform for controlling meetings via electronic media. It should only be certified and directly regulated by ETDA so that it can be controlled. Easy to check the system and reliable.

Keywords: Shareholder meetings, Public limited companies, Electronic media

1. บทนำ

ในบริษัทมหาชน ผู้ถือหุ้นถือเป็นบุคคลสำคัญที่เปรียบเสมือนเป็นเจ้าของเงินลงทุนในกิจการหรือเจ้าของบริษัท แต่เนื่องจากไม่มีอำนาจในการบริหารจัดการเอง จึงต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเป็นตัวแทนในการควบคุมดูแลจัดการบริษัท โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อเป็นตัวแทนของตนในการควบคุมดูแลจัดการบริษัท ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อบังคับและมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2562) โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือการลงมติของผู้ถือหุ้นจะต้องอาศัยการประชุมผู้ถือหุ้น โดยสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้นที่สำคัญ ได้แก่ สิทธิเท่าเทียมกันในการเข้าร่วมประชุม สิทธิการออกเสียงลงคะแนน รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นเพื่อพิจารณาวาระที่เสนอต่อที่ประชุม เพื่อแสดงความต้องการของผู้ถือหุ้นแต่ละบุคคล เนื่องจากในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ที่ผ่านมารีเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น คณะกรรมการจะต้องจัดทำเป็นหนังสือนัดประชุม โดยระบุสถานที่ วัน เวลา ระเบียบวาระการประชุม และเรื่องที่จะเสนอต่อที่ประชุมพร้อมด้วยรายละเอียด ซึ่งสถานที่ที่ระบุไว้ส่วนใหญ่จะเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หรือที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับ โดยผู้ถือหุ้นจะต้องเข้าร่วมการประชุม หรือส่งตัวแทนผ่านการมอบฉันทะ (พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544, 2544) แต่จากก่อนหน้านี้ที่เกิดเหตุการณ์โรคระบาด COVID-19 ทำให้หลายประเทศทั่วโลกจึงมีการออกมาตรการให้ประชาชนเว้นระยะห่างทางสังคม เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค ให้การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นดังกล่าวเกิดการหยุดชะงักลง เพราะถือว่าเป็นการชุมนุมของคนหมู่มาก

อาจเป็นการเสี่ยงต่อการระบาดของเชื้อโรคดังกล่าวได้ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและป้องกันการลดประสิทธิภาพของผู้ถือหุ้นที่สามารถใช้สิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ในการเข้าร่วมการประชุมของบริษัทนั้น รัฐจึงนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ โดยประกาศเป็นพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ทำให้ในปัจจุบันการประชุมผู้ถือหุ้นสามารถประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ร่วมประชุมมิได้อยู่ในสถานที่เดียวกันสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมการประชุมสามารถลงคะแนนได้ ทั้งแบบลงคะแนนโดยเปิดเผยและแบบลงคะแนนลับ โดยให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด (พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563, 2563) แต่จากการพัฒนาของเทคโนโลยียังไม่สอดคล้องกับกฎหมายเดิมที่มีอยู่ ทำให้ผู้ถือหุ้นยังไม่สามารถใช้สิทธิได้อย่างเต็มที่

ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาในปัญหาของสิทธิของผู้ถือหุ้นในการเข้าชื่อเพื่อเรียกประชุมผู้ถือหุ้นภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เช่นปัญหาในการเข้าชื่อเพื่อเรียกประชุมผู้ถือหุ้นไม่ได้มีการระบุให้สามารถทำได้โดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ หรือในขั้นตอนการดำเนินการกรณีผู้ถือหุ้นประสงค์เรียกประชุมผู้ถือหุ้น แต่คณะกรรมการไม่จัดให้มีการประชุมตามที่ผู้เข้าชื่อเสนอ หากผู้เข้าชื่อต้องทำการเรียกประชุมเองโดยวิธีจัดส่งหนังสือหรือเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่จากการพัฒนาของเทคโนโลยียังไม่สอดคล้องกับกฎหมายเดิมที่มีอยู่รวมถึงในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ยังไม่ได้มีการกำหนดให้ต้องกระทำในแพลตฟอร์มกลาง ซึ่งยังคงมีความเสี่ยงที่ข้อมูลอาจรั่วไหลจนนำไปสู่การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล โดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศต่าง ๆ ที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อนำมาปรับใช้กับกฎหมายไทยอย่างเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563

2.2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการประชุมผู้ถือหุ้นภายใต้พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563

2.3 เพื่อศึกษาแนวทาง การปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่มีอยู่ให้เหมาะสมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นภายใต้พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563

3. ขอบเขตการศึกษา

บทความฉบับนี้ เป็นการศึกษาและวิเคราะห์บทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัทมหาชนจำกัด ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 และมาตรการทางกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งกฎหมายประเทศไทยและกฎหมายต่างประเทศ

4. วิธีการดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าสารนิพนธ์ฉบับนี้ ได้ใช้วิธีการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลแบบเอกสาร โดยการทบทวนวรรณกรรม ทำการศึกษาและค้นคว้าจากตำราวิชาการ งานวิจัย บทความ และวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับบริษัทมหาชนจำกัด และศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 เพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ในประเด็นปัญหาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

5. ผลการศึกษา

5.1 มาตรการทางกฎหมายในการการเข้าชื่อเพื่อเรียกประชุมผู้ถือหุ้นของผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัด

ปัจจุบันกฎหมายไทยยังคงบังคับใช้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เป็นหลักเกณฑ์ในการควบคุมดูแลบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งโดยปกติการการประชุมผู้ถือหุ้น จะสามารถกระทำได้ที่ต่อเมื่อ คณะกรรมการเรียกประชุมเป็นการประชุมสามัญประจำปี และการประชุมวิสามัญ และอีกกรณีหนึ่ง คือ กรณีหากผู้ถือหุ้นเป็นผู้ที่ต้องการเรียกประชุมเองเป็นการประชุมวิสามัญ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ตามมาตรา 100 ของพระราชบัญญัตินี้ โดยบัญญัติว่า

“ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะเข้าชื่อกันทำหนังสือขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องระบุเรื่องและเหตุผลในการที่ขอให้เรียกประชุมไว้ให้ชัดเจนในหนังสือดังกล่าวด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากผู้ถือหุ้น

ในกรณีที่คณะกรรมการไม่จัดให้มีการประชุมภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถือหุ้นทั้งหลายซึ่งเข้าชื่อกันหรือผู้ถือหุ้นคนอื่น ๆ รวมกันได้จำนวนหุ้นตามที่บังคับไว้ในวันจะเรียกประชุมเองก็ได้ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นการประชุมผู้ถือหุ้นที่คณะกรรมการเรียกประชุม โดยบริษัทต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายอันจำเป็นที่เกิดจากการจัดให้มีการประชุมและอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในกรณีที่ปรากฏว่าการประชุมผู้ถือหุ้นที่เป็นการเรียกประชุมเพราะผู้ถือหุ้นตามวรรคสองครั้งใด จำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาร่วมประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 103 ผู้ถือหุ้นตามวรรคสองต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดให้มีการประชุมในครั้งนั้นให้แก่บริษัท”

จากคำว่า “การเข้าชื่อกันให้ทำเป็นหนังสือ” ให้คณะกรรมการเรียกประชุมนั้น ไม่ได้มีบทบัญญัติที่ระบุให้การเข้าชื่อดังกล่าวสามารถดำเนินการกระทำได้ผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2565 ที่มีการเพิ่มเติมในบทบัญญัติที่โดยมีการบัญญัติให้บริษัทหรือคณะกรรมการสามารถส่งหนังสือหรือเอกสารได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ก็ไม่ได้มีการกล่าวถึงในการเข้าชื่อกันของผู้ถือหุ้นว่าสามารถกระทำได้โดยวิธีดังกล่าวหรือไม่

ในสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี ได้มีการกล่าวถึงการเรียกประชุมใหญ่สามัญโดยผู้ถือหุ้นส่วนน้อย ตามมาตรา 122 (1) ซึ่งมีความใกล้เคียงกับประเทศไทย โดยในการประชุมใหญ่นั้นให้จัดขึ้น ณ ที่ใดที่ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้น

รวมกันมีจำนวนหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่า 1 ใน 20 ของทุนเรือนหุ้นเรียกชื่อ ให้เรียกประชุมโดยทำเป็นหนังสือ ระบุนวตคุณประโยชน์และเหตุผล โดยจะนำชื่อเรียกชื่อนี้ไปยื่นต่อคณะกรรมการบริหาร ข้อบังคับอาจผูกสิทธิ์ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นในรูปแบบต่าง ๆ กับสิทธิ์ในการถือหุ้นน้อยกว่า ผู้ร้องจะต้องยื่นหลักฐานว่าเป็นผู้ถือหุ้นมาก่อนอย่างน้อย 90 วันก่อนวันได้รับชื่อเรียกชื่อ และจะถือหุ้นต่อไปจนกว่าคณะกรรมการบริหารจะมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับคำร้องดังกล่าว (Stock Corporation Act 2023, 2023)

สำหรับในประเทศออสเตรเลียภายใต้พระราชบัญญัติการประชุมและเอกสาร(Corporations Amendment (Meetings and Documents) Act 2022) มาตรา 110 (2) กล่าวว่าในการลงนามในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุม การประชุมของสมาชิกของบริษัทหรือโครงการที่จดทะเบียน รวมถึงการประชุมของสมาชิกกลุ่ม ให้สามารถกระทำผ่านทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์โดยการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (Corporations Amendment (Meetings and Documents) Act 2022, 2022)

สำหรับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในกฎหมายว่าด้วยรัฐวิสาหกิจ (Law On Enterprises 2020) ข้อ 49 (2) กำหนดว่ากลุ่มสมาชิกที่ถือหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 10 ของทุนก่อตั้ง หรือในกรณีที่สมาชิกถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 90 ของทุนก่อตั้ง และกฎบัตรของบริษัทไม่ได้กำหนดอัตราส่วนที่น้อยกว่า มีสิทธิ์ที่จะเรียกชื่อให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาภายในเขตอำนาจศาลของตน ตรวจสอบ การเข้าถึงสมุดบันทึกและติดตามธุรกรรมสมุดบัญชี และงบการเงินประจำปี ตรวจสอบ เข้าถึง จัดทำสำเนาทะเบียนสมาชิก รายงานการประชุม มติมติคณะกรรมการ และเอกสารอื่น ๆ ของบริษัท หรือขอให้ศาลเพิกถอนมติหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการภายใน 90 วันนับจากสิ้นสุดการประชุม หากขั้นตอนการประชุมหรือเนื้อหาของมติหรือคำตัดสิน ไม่ปฏิบัติตามอย่างสมบูรณ์หรือขัดแย้งกับข้อบังคับของกฎหมายนี้และกฎบัตรของบริษัท (Law On Enterprises 2020 No. 59/2020/QH14, 2020)

แต่อย่างไรก็ตามในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ไม่ได้มีการกล่าวถึงวิธีในการรวบรวมรายชื่อเพื่อเรียกประชุมว่าจะต้องกระทำโดยวิธีใด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับของประเทศไทย ในกฎหมายอื่น ได้แก่ การเข้าชื่อของประชาชนตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2565 มาตรา 7 กำหนดให้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันจำนวนไม่น้อยกว่า 3,000 คนหรือไม่น้อยกว่า 1 ใน 20 ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นภายหลังจากที่สภาท้องถิ่นนั้นสิ้นอายุหรือถูกยุบครั้งล่าสุด แล้วแต่จำนวนใด จะน้อยกว่า เมื่อมีร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว ให้มีสิทธิเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อ โดยจะกระทำเป็น “หนังสือหรือเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้” แต่ต้องแนบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ไปพร้อมกันด้วย

5.2 การใช้แพลตฟอร์มสำหรับควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประเทศไทยในปัจจุบันผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนสามารถเข้าร่วมการประชุมผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ประกอบประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 และประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 โดยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถกระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ร่วมประชุมมิได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถ ประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้ง ให้ถือว่าการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์นี้เป็นการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมาย และสามารถรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายได้ (พระ

ราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563, 2563) โดยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะต้องเป็นการกระทำที่อยู่ภายใต้กำหนดมาตรฐานการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของระบบควบคุมการประชุม และมาตรฐานระบบการลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรูปแบบการตรวจประเมินและการรับรองระบบควบคุมการประชุมของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) จะมี 2 รูปแบบ คือ การรับรองความสอดคล้องของระบบจาก สพธอ. โดยตรงเรื่อง และการประเมินตนเองผ่านแบบฟอร์มและเงื่อนไขที่ สพธอ. กำหนดซึ่งการประเมินในรูปแบบที่สองนี้จะไม่ได้รับหนังสือให้การรับรองจาก สพธอ. เนื่องจาก สพธอ. ไม่ได้เข้าไปทดสอบหรือตรวจสอบระบบว่าเป็นตามที่แจ้งจริงหรือไม่ (Digital Law, 2564) และขั้นตอนการประเมินความสอดคล้องด้วยตนเอง สามารถทำได้ โดยผู้ให้บริการระบบสามารถลงคะแนนผ่านแบบประเมินความสอดคล้องของระบบการลงคะแนน และกรอกข้อมูลเพื่อส่งแบบประเมินดังกล่าวไปที่ evoting@etda.or.th โดย สพธอ. จะทำการตรวจสอบข้อมูล ว่าผู้ให้บริการได้ประเมินตนเองด้วยความเข้าใจตามข้อกำหนดหรือไม่ และประกาศชื่อระบบการลงคะแนน และชื่อบริษัทผู้ให้บริการที่หน้าเว็บไซต์ภายใน 10 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ได้รับข้อมูลครบถ้วน โดยเมื่อผู้ให้บริการระบบได้รับการประกาศหน้าเว็บไซต์ต้องทบทวนความสอดคล้องของระบบควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุก 1 ปี นับตั้งแต่วันที่มีการประกาศหน้าเว็บไซต์ (สพธอ., 2565) และในประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 ได้มีการแก้ไขบทกฎหมายเพิ่มเติม โดยระบุว่า การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมอาจใช้ระบบควบคุมการประชุม และหรือระบบการลงคะแนนของตนหรือของผู้ให้บริการก็ได้ ซึ่งในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งหากข้อมูลรั่วไหลก็อาจส่งผลกระทบต่อผู้ถือหุ้น รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ

สำหรับในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ภายใต้พระราชบัญญัติสื่อโทรคมนาคม (Telemediengesetz หรือ TMG) โดยในการประชุมเสมือนจริง เพื่อให้มั่นใจในความน่าเชื่อถือทางเทคนิค การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเสมือนจำเป็นต้องมีการวางแผนล่วงหน้าที่ครอบคลุม ตั้งแต่การตั้งค่าแพลตฟอร์มเสมือนไปจนถึงการรับรองผู้ถือหุ้นที่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น ผ่านทางนายทะเบียน เพื่อรับประกันความน่าเชื่อถือในการส่งข้อมูลที่เหมาะสม ต้องมีการเตรียมการที่จำเป็นสำหรับปัญหาการเชื่อมต่อที่อาจเกิดขึ้น และต้องมีหลักประกันว่าการส่งข้อมูลไปยังผู้เข้าร่วมการประชุมต้องไม่เกิดความไม่เสียหายถึงแม้ว่าในระหว่างการประชุมอาจเกิดข้อผิดพลาดทางเทคนิคเกิดขึ้น และต้องแน่ใจว่าผู้ถือหุ้นที่ได้รับการรับรองเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้โดยการร่วมมือกับนายทะเบียนที่เกี่ยวข้อง (MES, 2023) ถึงแม้ว่ามิได้มีการกำหนดแพลตฟอร์มกลางสำหรับควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่แพลตฟอร์มออนไลน์ทั้งหมดต้องมีตราประทับ (มาตรา 5 TMG) และการปกป้องข้อมูล (มาตรา 13, 14 GDPR) นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดการปกป้องข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับการประมวลผลข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการติดตาม เช่น ผ่านคุกกี้ ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “การยินยอมคุกกี้” ศาลยุติธรรมของรัฐบาลกลางตัดสินว่ามาตรา 15 วรรค 3 ประโยคแรกของ TMG ควรตีความตามคำสั่งที่ส่งผลให้ผู้ให้บริการสื่อทางไกลต้องได้รับความยินยอมอย่างชัดแจ้งก่อนที่จะอนุญาตให้จัดเก็บคุกกี้จะถูกเรียกใช้บนอุปกรณ์ของผู้ใช้ที่เกี่ยวข้อง (BGH คำตัดสินของวันที่ 28 พฤษภาคม 2020 - I ZR 7/16 Rn. 54, 55) ดังนั้นผู้ให้บริการสื่อทางไกลจะต้องได้รับความยินยอมก่อนจึงจะสามารถจัดเก็บข้อมูลไปใส่คุกกี้จากปลายทาง (Hartung et al, 2022)

ในประเทศออสเตรเลีย ภายใต้พระราชบัญญัติการแก้ไขบริษัท (การประชุมและเอกสาร) ปีพ.ศ. 2565 (พระราชบัญญัติการประชุมและเอกสาร) (Corporations Amendment (Meetings and Documents) Act 2022) ไม่ได้กำหนดให้ต้องใช้เทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มซอฟต์แวร์เฉพาะเพื่อจัดการประชุมเสมือนจริง โดยทั่วไปแล้ว สำหรับการประชุมแบบผสมผสานหรือการประชุมเสมือนจริง หน่วยงานต่าง ๆ จะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าสมาชิกที่มีสิทธิ์เข้าร่วมการประชุมมีโอกาสเข้าร่วมการประชุมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งรวมถึงการจัดประชุมในเวลาที่เหมาะสมและเพื่อให้แน่ใจว่าเทคโนโลยีเหมือนใด ๆ มีความสมเหตุสมผลหรือไม่ อีกทั้งไม่ได้ระบุวิธีการใด ๆ ที่เฉพาะเจาะจงในการกระทำเช่นนี้ผ่านทางเทคโนโลยี โดยขึ้นอยู่กับขนาดของบริษัท ซึ่งทำให้ไม่อาจกำหนดแพลตฟอร์มซอฟต์แวร์ใด ๆ ที่เฉพาะเจาะจงหรือรูปแบบอื่น ๆ ของเทคโนโลยีที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการประชุมเสมือนจริง โดยอาจใช้เทคนิคหลายอย่างผสมผสานกัน เช่น ให้สมาชิกมีทางเลือกในการโทรออกทางโทรศัพท์ หรือใช้ฟิเจอร์แชตเพื่อถามคำถามหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม

ในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในกฎระเบียบเกี่ยวกับข้อกำหนดทั่วไปสำหรับซอฟต์แวร์การประชุม โดยเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไปที่ออกตามมติหมายเลข 157/QĐ-BTTTT (Quyết định 157/QĐ-BTTTT) เพื่อสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยของข้อมูล เนื่องจากซอฟต์แวร์และระบบปฏิบัติการที่ติดตั้งบนแพลตฟอร์มไม่มีช่องโหว่หรือจุดอ่อนใด ๆ และได้รับการประเมินและยืนยันโดยองค์กรที่ได้รับอนุญาตในการให้บริการทดสอบและประเมินความปลอดภัยของข้อมูลหรือหน่วยบริการของรัฐที่มีฟังก์ชันและงานที่เหมาะสมตามที่กระทรวงสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด ซึ่งข้อมูลเนื้อหา การบันทึกเสียงและวิดีโอสำหรับบัญชีของผู้ใช้ โดยสอดคล้องกับกฎหมายปัจจุบันที่มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และข้อ 3 มาตรา 26 ของกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางไซเบอร์ ซึ่งก่อนหน้านี้ประเทศเวียดนามได้มีแนวทางจะเปิดตัวแพลตฟอร์มดิจิทัลระดับชาติสำหรับการประชุมเสมือนจริง โดยการเปิดตัวแพลตฟอร์มดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนของกระทรวงในการส่งเสริมการพัฒนา และการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลระดับชาติสำหรับการประชุมเสมือนจริงสำหรับหน่วยงานของรัฐและองค์กร ธุรกิจ รวมทั้งบุคคลทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาแพลตฟอร์มการประชุมเสมือนจริงซึ่งรวมเอาเทคโนโลยีขั้นสูงและคุณสมบัติที่สะดวกสบายและมอบประสบการณ์ที่ดีสำหรับผู้ใช้งาน ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้งหน่วยงานของรัฐและองค์กร องค์กร และบุคคลทั่วไป ตามแผนงานที่กำหนดไว้ในแผน ในเดือนเมษายน ธุรกิจเทคโนโลยีจะดำเนินการและพัฒนาแพลตฟอร์มการประชุมออนไลน์ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของฟิเจอร์ ฟังก์ชัน ประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของข้อมูล และนำไปใช้งานได้อย่างปลอดภัย (Nhat, 2022) และได้มีการเปิดตัวแพลตฟอร์มการประชุมออนไลน์รองรับการประชุมได้มากถึง 200 คนใน 24 ชั่วโมงติดต่อกัน โดยมีความปลอดภัยสูงและการส่งข้อมูลที่เสถียร โดยจะมีการอัปเดตสม่ำเสมอและเปิดให้ดาวน์โหลดและใช้งานฟรีสู่สาธารณะทั่วประเทศ ใน พ.ศ. 2564 โดยข้อได้เปรียบของบริษัทรักษาความปลอดภัยเครือข่าย Bkav กล่าวว่า e-Meeting ดังกล่าวได้รับการออกแบบด้วยระบบป้องกันความปลอดภัยสูงสุดก้าวหน้า รวมถึงการป้องกันช่องทางการส่งสัญญาณ การเข้ารหัสที่เก็บข้อมูล การเข้ารหัสฐานข้อมูล ความปลอดภัยของแอปพลิเคชัน ความปลอดภัยของอุปกรณ์ และการตรวจสอบผู้ใช้ ระบบรักษาความปลอดภัยนี้จะป้องกันการละเมิดที่อาจเกิดขึ้นทั้งหมดในการประชุมออนไลน์ เช่น เนื้อหาการประชุมรั่วไหลหรือคอนเนกต์หน้าเข้ามาในห้องประชุม (Kiet, 2021)

โดยเมื่อเปรียบเทียบกับของประเทศไทยในวิธีพิจารณาคติทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการพิจารณาคติออนไลน์ที่มีการวางหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข สำหรับกำหนดระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการพิจารณาคติตาม

ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ การประชุมทางวิดีโอออนไลน์ (Google Meet) เว็บบีแช และซูมคลาวด์มีมติงดส์ แต่การไต่สวนคำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกหรือคำร้องขอตั้งต้นคดีประเภทอื่น คดีมโนสาเร่ คดีผู้บริโภคหรือคดีไม่มีข้อ ข่งยาก หรือการไต่สวนคำร้องในคดีแพ่ง อาจดำเนินการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์อื่นได้ (เผ่าพันธ์ ขอบน้ำตาล และ คณะ, 2564)

5.3 การเรียกประชุมของผู้ถือหุ้นในการใช้รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร

ในประเทศไทยรูปแบบการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมวิสามัญสามารถทำได้ 2 วิธีคือ คณะกรรมการจะเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเมื่อใดก็ได้แต่จะเห็นสมควรนอกเหนือจากการประชุมสามัญประจำปี และการที่ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนเข้าชื่อกันทำหนังสือขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น โดยในกรณีที่ คณะกรรมการไม่จัดให้มีการประชุมภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้ถือหุ้นร้องขอให้มีการเรียกประชุม ผู้ถือหุ้นที่ทำการเข้าชื่อกันตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด สามารถเรียกประชุมเองได้ ภายใน 45 วัน นับแต่สิ้นสุดระยะที่กฎหมาย กำหนดนับแต่วันที่คณะกรรมการภายใน 45 วัน ได้รับหนังสือจากผู้ถือหุ้น โดยกรณีนี้ให้ถือว่าเป็นการประชุมผู้ถือหุ้น ที่คณะกรรมการเรียกประชุม บริษัทจะต้องรับภาระในค่าใช้จ่ายอันจำเป็นที่เกิดจากการประชุมดังกล่าว แต่หากเมื่อ ล่วงเวลานัดไปแล้วถึงหนึ่งชั่วโมงจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาเข้าร่วมประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุม หรือจำนวนผู้ถือหุ้น และผู้รับมอบฉันทะ มาประชุมไม่ถึงตามที่กฎหมายกำหนดคือ ไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนหรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดและต้องมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด หาก ว่าการประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ได้เรียกนัดเพราะผู้ถือหุ้นร้องขอ การประชุมนั้นเป็นอันระงับสิ้นไป แต่หากการประชุมผู้ถือ หุ้นนั้นผู้ถือหุ้นเรียกประชุมเองและผู้มาร่วมประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุม ผู้ถือหุ้นทั้งหลายที่เป็นผู้เข้าชื่อเรียก ประชุมเองนั้น ต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดให้มีการประชุมในครั้งนั้นให้แก่บริษัท โดยกรณี ที่ผู้ถือหุ้นเรียกประชุมเอง เนื่องจากคณะกรรมการไม่จัดให้มีการประชุมภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้ถือหุ้นร้องขอ ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมอาจจัดส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่จะสามารถทำ ได้เฉพาะในกรณีที่ผู้ถือหุ้นนั้น ได้แจ้งความประสงค์หรือให้ความยินยอมไว้แก่บริษัทหรือคณะกรรมการตามที่กำหนด ไว้ซึ่งตาม

“มาตรา 7/1 ในกรณีที่บริษัทหรือคณะกรรมการมีหน้าที่ต้องส่งหนังสือหรือเอกสาร ตาม พระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท หากบุคคลดังกล่าวได้แจ้ง ความประสงค์หรือ ยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทหรือ คณะกรรมการอาจส่งหนังสือหรือเอกสาร นั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

จะเห็นได้ว่าวิธีการที่ผู้ถือหุ้นจะสามารถเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเองได้นั้น หากผู้ถือหุ้นคนอื่นไม่ได้มีการ แจ้งความประสงค์ไว้ผู้ถือหุ้นที่ต้องการเรียกประชุมก็ไม่สามารถส่งหนังสือหรือเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ถือหุ้นในการส่งข่าวสารให้แก่ผู้ถือหุ้นด้วยกัน อีกทั้งหากการประชุมดังกล่าวขาดองค์ ประชุมก็จะส่งผลให้การประชมนั้นเป็นอันระงับสิ้นไป และต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดให้ มีการประชุมในครั้งนั้นให้แก่บริษัท ซึ่งในปัจจุบันรูปแบบการส่งเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นวิธีที่สะดวก และรวดเร็ว ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการประชุมคณะกรรมการ หากเป็นเรื่องที่เร่งด่วนหรือประโยชน์ของบริษัท สามารถจัดส่งหนังสือไปยังกรรมการไม่น้อยกว่า 3 วัน หรือกำหนดวันประชุมเร็วกว่านั้นโดยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด จึงจะเห็นได้ว่าเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ถือหุ้น

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ภายใต้พระราชบัญญัติสื่อโทรคมนาคม (Telemediengesetz หรือ TMG) ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาตรา 130A ในกรณีการประชุมใหญ่สามัญเสมือนจริง ผู้ถือหุ้นมีสิทธิยื่นคำชี้แจงก่อนการประชุมเกี่ยวกับรายการกิจการที่กำหนดไว้ในวาระการประชุมได้ โดยส่งผ่านการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่อยู่ที่ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุม เรียกประชุมใหญ่สามัญ สิทธินี้อาจจำกัดเฉพาะผู้ถือหุ้นที่ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมสามัญเรียบร้อยแล้ว ขอบเขตของถ้อยแถลงอาจถูกจำกัดตามสมควรในการเชิญประชุมใหญ่

ในประเทศออสเตรเลีย ระบุประเภทของเอกสารที่อาจส่งในลักษณะที่เป็นกลางทางเทคโนโลยี ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุมของสมาชิกของบริษัทหรือโครงการที่จดทะเบียน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมติให้สมาชิกของบริษัทพิจารณาโดยไม่มีการประชุม รายงานที่กล่าวถึงในมาตรา 314 ของพระราชบัญญัติบริษัท รวมถึงรายงานทางการเงิน รายงานของกรรมการ และรายงานของผู้สอบบัญชี ประกาศเกี่ยวกับสิทธิของสมาชิกที่ให้ไว้ภายใต้มาตรา 110K เป็นต้น โดยเอกสารดังต่อไปนี้จะถูกส่งไปยังบุคคลในรูปแบบกายภาพ หรือหากในขณะที่ยังส่งเอกสาร มีเหตุอันควรที่ต้องการให้เอกสารสามารถเข้าถึงได้ง่ายเพื่อใช้อ้างอิงในภายหลัง สามารถให้รายละเอียดแก่ผู้รับในรูปแบบทางกายภาพหรืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้รับสามารถเข้าถึงเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยการส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือหากเอกสารนั้นเป็นรายงานตามมาตรา 314 ของพระราชบัญญัติบริษัท หรือเอกสารที่กำหนดโดยข้อบังคับของบริษัท โดยจัดทำเอกสารให้พร้อมใช้งานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บไซต์ก็ได้ (Corporations Amendment (Meetings and Documents) Act 2022, 2022)

ส่วนในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม หากคำขอของคณะกรรมการ หรือสมาชิกหรือคณะสมาชิกที่กำหนดไว้ในข้อ 2 และข้อ 3 ของข้อ 49 ภายใต้กฎหมาย Law On Enterprises 2020 No. 59/2020/QH14 ในกรณีที่ประธานกรรมการ ไม่จัดให้มีการประชุมตามที่สมาชิกกลุ่มดังกล่าวร้องขอภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ สมาชิกกลุ่มอาจเรียกประชุมด้วยตนเองได้ ค่าใช้จ่ายตามสมควรในการจัดประชุมและดำเนินการประชุมของคณะกรรมการจะได้รับการชดเชยจากบริษัท โดยผู้ที่เรียกประชุมเป็นผู้กำหนดวาระการประชุมและจัดเตรียมเอกสารการประชุม เรียกประชุมและเป็นประธานการประชุม สมาชิกมีสิทธิเสนอเนื้อหาเพิ่มเติมเข้าวาระการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรได้ โดยหนังสือเชิญประชุมสามารถส่งทางกาย ทางโทรศัพท์ โทรสาร อิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีอื่นที่กำหนดตามกฎบัตรของบริษัทไปยังสมาชิกแต่ละคนและผู้เข้าร่วมประชุมที่ได้รับเชิญ หนังสือเชิญจะต้องระบุเวลาสถานที่ และระเบียบวาระการประชุม การประชุมออนไลน์อาจดำเนินการได้เมื่อจำเป็น

6. บทสรุป และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่าประกาศพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 และประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรับรองให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และยังสามารถนำเป็นหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนยังเป็นฉบับเก่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 รัฐจึงได้มีการแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดและประกาศดังกล่าว โดยประกาศเป็นพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2565 เพื่อให้สอดคล้องกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่ยังคงมีช่องโหว่ของกฎหมายที่ทำให้ยังจำกัดสิทธิของผู้ถือหุ้นในบางประการ เช่น ได้แก่ ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ถึงแม้จะมีองค์ครบที่คอยตรวจสอบมาตรฐานของ

แพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการประชุมก็ตาม แต่ก็ยังมีช่องโหว่ที่กฎหมายอนุญาตให้สิทธิผู้มีหน้าที่จัดการประชุมสามารถใช้ระบบควบคุมการประชุม และหรือระบบการลงคะแนนของตนหรือของผู้ให้บริการก็ได้ โดยไม่ได้มีการกำหนดแพลตฟอร์มที่แน่นอน อีกทั้งในปัจจุบันรูปแบบการตรวจประเมินและการรับรองระบบควบคุมการประชุมของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) โดยมีทั้งในรูปแบบที่ ETDA ทำการตรวจสอบด้วยตรง และการประเมินตนเองผ่านแบบฟอร์มและเงื่อนไขที่ ETDA กำหนด ซึ่งในกระบวนการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีการแสดงตัวตน รวมทั้งมีการออกเสียงลงคะแนน และเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับบริษัทนั้น ๆ ซึ่งหากข้อมูลรั่วไหล ก็จะส่งผลกระทบต่อผู้ถือหุ้น กรรมการ รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดอีกด้วย จึงเห็นสมควรให้มีการแก้ไขโดยอาจมีแนวคิดในการใช้แพลตฟอร์มกลางหรือกำหนดแพลตฟอร์มที่แน่นอนสำหรับใช้ในการประชุมที่ผ่านการตรวจสอบโดยตรงจาก ETDA เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น หรือในการเข้าชื่อเสนอของผู้ถือหุ้นขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ยังมีได้มีการเพิ่มเติมในส่วนของการเข้าชื่อที่สามารถกระทำได้ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่ยังคงเป็นการกระทำในรูปแบบเดิมที่ต้องเป็นการกระทำต่อหน้า ทำให้เป็นการยากต่อโลกในปัจจุบันที่ผู้คนสามารถกระทำการต่าง ๆ ได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยไม่จำเป็นต้องเดินทางเพื่อไปติดต่อกัน และสะดวกรวดเร็วมากขึ้น รวมทั้งการที่ผู้ถือหุ้นได้มีการทำหนังสือขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการไม่จัดการดำเนินการให้ตามกำหนดระยะเวลา ซึ่งเมื่อผู้ถือหุ้นสามารถเรียกประชุมเองได้ตามที่กฎหมายมอบสิทธิให้แต่สิทธิดังกล่าวยังถูกจำกัดไว้ในซึ่งลักษณะของการส่งหนังสือเชิญชวนที่ไม่สามารถกระทำได้ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่ต้องมีการปฏิบัติตามเงื่อนไขจึงจะสามารถกระทำได้ ทำให้ถือว่าการจำกัดสิทธิของผู้ถือหุ้นเกินสมควรหรือไม่ ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขบทกฎหมายให้รองรับสิทธิของผู้ถือหุ้นมากขึ้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

จากการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้นบริษัทมหาชน ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ สำหรับเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเห็นสมควรให้มีการแก้ไขบทกฎหมายเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน ที่มีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนี้

6.1 จากปัญหาของผู้ถือหุ้น ในการเข้าชื่อเพื่อเรียกประชุมผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัด เนื่องจากกฎหมายยังมีได้มีการเพิ่มเติมในส่วนของการเข้าชื่อที่สามารถกระทำได้ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจำนวนของผู้ถือหุ้นที่กฎหมายอนุญาตให้ทำการเข้าชื่อกันได้จะต้องเป็นผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด ซึ่งจากบทกฎหมายใหม่ที่มีการรองรับการส่งหนังสือเอกสารเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ แต่สำหรับการเข้าชื่อเสนอเพื่อขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้นยังมีได้มีการแก้ไขหรือมีกฎหมายรองรับรองรับในการที่จะทำการเข้าชื่อเสนอในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จึงควรนำบทกฎหมายของต่างประเทศมาประยุกต์ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายของไทย คือ พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2565 ที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถใช้สิทธิเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อ โดยจะกระทำเป็น “หนังสือหรือเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้” จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขบทกฎหมายในมาตรา 100 ของ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

โดยแก้ไขเป็น “ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะเข้าชื่อกันโดยการทำหนังสือ หรือเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธี

อื่นใด เพื่อขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้...” เพื่อให้บทกฎหมายมีหลักเกณฑ์ที่ครอบคลุมกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน สามารถคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น และให้สิทธิผู้ถือหุ้นอย่างเต็มที่ สำหรับการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตามสิทธิที่ตนพึงมีเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2565 ที่มีการเพิ่มสิทธิสำหรับกระทำการในการจัดส่งหนังสือหรือเอกสารในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

6.2 เห็นควรวินิจฉัยให้ประเทศไทยมีการระบุแพลตฟอร์มที่สามารถใช้ได้สำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจมีแพลตฟอร์มกลางสำหรับการประชุม หรืออาจกำหนดให้หากต้องมีการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต้องเป็นการกระทำผ่านแพลตฟอร์มที่ได้รับการรับรองและควบคุมโดยตรงจาก ETDA เท่านั้น หรืออาจใช้แนวทางของวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการพิจารณาคดีออนไลน์ที่มีการกำหนดแพลตฟอร์มในกรณีหากมีการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสามารถนำแนวทางของประเทศเวียดนามที่มีการพัฒนาแพลตฟอร์มของประเทศเพื่อให้หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นของรัฐ เอกชนหรือประชาชนสามารถใช้ได้ อีกทั้งยังมีการควบคุมระบบอย่างสม่ำเสมอ และมีระบบป้องกันที่แน่นหนาอีกด้วย เพื่อให้สามารถควบคุมและตรวจสอบระบบได้ โดยง่าย และดูน่าเชื่อถือ รวมทั้งคลายความกังวล และยังสามารถเชื่อมั่นได้ว่าสามารถป้องกันการเกิดข้อมูลรั่วไหลขณะที่ทำการประชุมทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

6.3 ในการเรียกประชุมของผู้ถือหุ้นในการใช้รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อจัดส่งหนังสือ หรือเอกสาร โดยแก้ไขบทกฎหมายจากที่กรณีผู้ถือหุ้นเรียกประชุมเองตามมาตรา 100 วรรคสองจะต้องเป็นกรณีที่ผู้ถือหุ้นนั้นได้แจ้งความประสงค์หรือให้ความยินยอมไว้แก่บริษัทหรือคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 7/1 แล้ว เป็น “ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเรียกประชุมเองตามมาตรา 100 วรรคสอง ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมอาจจัดส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้แล้วแต่กรณี” เพื่อกำหนดให้ผู้ถือหุ้นทุกคน หรือผู้มีส่วนได้เสีย โดยปกติสามารถรับหนังสือหรือเอกสารของบริษัทในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ เพื่อให้เอื้ออำนวยความสะดวกและสอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน และสามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เผ่าพันธ์ ขอบน้ำตาล และคณะ. (2564). *คู่มือการใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการพิจารณาคดีออนไลน์*.

กรุงเทพมหานคร: คณะทำงานนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการพิจารณาคดี ทางอิเล็กทรอนิกส์ในศาลชั้นต้น.

พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563. (2563, 19 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 137 ตอนที่ 30 ก, หน้า 20-23.

พระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2565. (2565, 24 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 139 ตอนที่ 13 ก, หน้า 13-14.

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544. (2544, 3 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 118 ตอนที่ 51 ก, หน้า 3.

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535. (2535, 8 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 109 ตอนที่ 43, หน้า 2.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2562). *สิทธิผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนสถาบัน*. สืบค้นจาก

<https://www.sec.or.th/cgthailand/TH/Pages/OVERVIEW/RELATEDPERSONS.aspx>

Corporations Amendment (Meetings and Documents) Act 2022, Section 110 (2022).

Digital Law. (2564). *ETDA Live Ep.1: 7 คำถาม กับ e-Meeting*. Retrieved from <https://www.eta.or.th/th/Useful-Resource/Knowledge-Sharing/articles/Digital-Law/7-Questions-of-e-Meeting.aspx>

ETDA. (2565). *Self-assessment*. สืบค้นจาก <https://www.eta.or.th/th/Our-Service/e-voting/Self-assessment.aspx>

Hartung, J., Hilber, M., Spangler, S., & Saßenbach, C. (2022). *Online platforms: does my website meet the legal requirements?*. Retrieved from <https://www.oppenhoff.eu/en/news/detail/online-platforms-does-my-website-meet-the-legal-requirements/#1>

Kiet, A. (2021). *Second Vietnam-made online meeting platform launched*. Retrieved from <https://hanoitimes.vn/second-vietnam-made-online-meeting-platform-launched-317054.html>

Law On Enterprises No. 59/2020/QH14, Article 49 (2020).

MES. (2023). *Virtual Annual General Meeting: safe & sustainable*. Retrieved from <https://mediaevent.services/about-mes/?lang=en>

Nhat, P. (2022). *Vietnam to release national digital platforms for virtual meetings this June*. Retrieved from <https://hanoitimes.vn/vietnam-to-announce-national-digital-platforms-for-virtual-meetings-this-june-320455.html>

Stock Corporation Act of 2023, Section 122 (2023).